

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Географія з основами картографування

Рівень вищої освіти – _ перший (бакалаврський)

Освітня програма __Екологія__

Спеціальність 101 Екологія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № 1 від “31” вересня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Географія з основами картографування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Доц. Гілецький І.Р.
Контактний телефон викладача	+380966071716
E-mail викладача	yosyp.hiletskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	3 кредити, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні групові та онлайн-консультації
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Географія з основами картографування» розрахована на студентів спеціальностями 101 Екологія відповідно до освітньо-професійної програми «Бакалавр», згідно з навчальним планом. Курс побудований у відповідності із загальними освітніми завданнями, які стоять перед майбутніми фахівцями даного профілю на сучасному етапі. Він є одним з нормативних курсів за, який має практичну спрямованість.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Курс покликаний формувати у студентів географічні та картографічні знання, уміння працювати з географічними картами й іншими картографічними творами, відображати на картах кількісні та якісні характеристики довкілля. Завданнями дисципліни є ознайомлення студентів із географічним підходами до вивчення просторової організації ландшафтної сфери, математичним особливостям створення картографічних творів, способам зображення, які є характерними для різних груп географічних карт, сучасним станом і перспективними напрямками картографічної науки.</p>	
4. Компетентності	
<p>Компетентності: Загальні компетентності (ЗК): ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК14. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. СК15. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. СК20. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.</p>	
5. Результати навчання	
<p>ПР03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПР10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень. ПР21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p>	
6. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу – 3 кредити ECTS, 90 год.	

Вид заняття		Загальна кількість годин			
лекції		16 год			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		14 год			
самостійна робота		60 год			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
2	101 Екологія	I	Нормативний		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Загальні уявлення про географію та картографію. Об'єкт і предмет вивчення.	Лекція 2 год,	1, 2, 3, 4	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми, (8 год)	5	1-й тиждень навчання
Тема 2. Загальні закономірності просторової організації природних оболонок Землі.	Лекція 2 год, практична 2 год	2, 3, 4	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (8 год)	5	1-й тиждень навчання
Тема 3. Чинники та особливості геопросторової організації населення і господарства.	Лекція 2 год, практична 2 год	2, 3, 4	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми (8 год)	5	2-й та 3-й тижні навчання
Тема 4. Математична основа географічних карт. Картографічні проекції та їх використання.	Лекція 2 год, практична 2 год	1, 5, 6, 7, 8	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми, (8 год)	5	3-й та 4-й тижні навчання
Тема 5. Особливості відображення об'єктів і явищ на оглядових загальногеографічних картах.	Лекція 2 год, практична 2 год	1, 5, 6, 7, 8	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми, (8 год)	5	5-й та 6-й тижні навчання

			год)		
Тема 6. Тематичні карти. Способи картографічного зображення	Лекція 2 год, практична 2 год	1, 5, 6, 7, 8	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми, (8 год)	5	7-й та 8-й тижні навчання
Тема 7. Загальні уявлення про топографічні карти їх побудову та особливості відображення об'єктів і явищ.	Лекція 2 год, 6- практична 2 год	1, 5, 6, 7, 8	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми, (8 год)	5	9-й – 10-й тижні навчання
Тема 8. Вимірювальні властивості, зміст та використання топографічних карт.	Лекція 2 год, практична 2 год	1, 5, 6, 7, 8	Опрацювати теоретичний матеріал, розв'язати завдання контрольного тесту з теми, (8 год)	5	10-й – 11-й тижні навчання

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку ступеня оволодіння теоретичним змістом тем навчальної дисципліни, а також вмінь застосовувати ці знання для вирішення конкретних практичних завдань. Для цього упродовж семестру проводиться чотири тематичних тестових зрізів. Окрім того студенти отримують оцінки за самостійне. Оцінки у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» - 3, «незадовільно» - 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Написання усіх 4-х зрізів і виконання практичних завдань є обов'язковим для усіх студентів. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне з отриманих оцінок, яке виставляється у 100-бальній шкалі як підстава виставити залік за підсумками роботи впродовж семестру.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>З усіх основних тем курсу обов'язковим для кожного студента є контрольний зріз знань у формі письмової самостійної роботи у тестовій формі, яка оцінюється за 5-бальною шкалою. Таких тематичних зрізів проводиться за семестр чотири.</p>

	У виконаних практичних завданнях оцінюється правильність зроблених розрахунків чи текстових висновків, а також якість графічного оформлення роботи.
Практичні заняття	Практичні заняття на початку передбачають перевірку самостійно виконаних завдань, аналіз проблемних питань, які при цьому виникли.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення всіх тем навчальної дисципліни. До підсумкового контролю допускаються студенти, які були виконали на позитивну оцінку усі 4-ри письмові тематичні зрізи, виконали практичні завдання. Студентам, які пропустили тематичні зрізи чи не виконали усі практичні завдання, дозволяється ліквідувати заборгованість впродовж наступних після пропуску двох тижнів.

8. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу. Зараховуються бали, набрані при поточному оцінюванні, а саме на контрольних зрізах, за виконані лабораторні роботи. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях. Пропуски чи запізнення на заняття не звільняють від написання тематичних зрізів знань та виконання лабораторних робіт.

Не допускаються списування та несвоєчасне виконання поставлених завдань для самостійного опрацювання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше навчального матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та

оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasylia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

1. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Топографія з основами геодезії» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами «Геологія» спеціальності 103 «Науки про Землю», «Конструктивна географія, управління водними та мінеральними ресурсами», «Географія рекреації і туризму» спеціальності 106 «Географія» денної і заочної форм навчання [Електронне видання] / Остапчук С. М. – Рівне : НУВГП, 2020. – 77 с.
2. Влах М. Теорія і методологія географічної науки : навч. посібник /М.Влах, Л. Котик. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 344 с.
3. Круль В.П. Теорія і методологія географічної науки (ретроспективний огляд до 70-80-х-рр. ХХ століття) : навч. посібник /В.П.Круль. – Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2018. – 344 с.
4. Конструктивна географія і картографія: стан, проблеми, перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, присвяченої 20-річчю кафедри конструктивної географії і картографії Львівського національного університету імені Івана Франка (Україна, м. Львів, 1–3 жовтня 2020 р.). Львів: Простір-М, 2020. 312 с.
5. Актуальні напрямки розвитку картографії в Україні / За редакцією Л.Г. Руденка. Викладено перспективні напрямки розвитку картографії на найближчу перспективу, 2019. Режим доступу: <https://igu.org.ua/sites/default/files/pdf-text/cartography-2019.pdf>
6. Академічна географія і атласне картографування за роки незалежності України / Л. Г. Руденко, А. І. Бочковська, К. А. Поливач та ін. За ред. Л. Г. Руденка. — Ін-т географії НАН України, 2021. — 120 с., іл., табл.
7. Географія : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закладів / Й. Р. Гілецький, Р. Р. Сливка, Я. Д. Атаманюк, Р. Д. Чобан. — Х. : Вид-во «Ранок», 2017.
8. Гілецький Й.Р., Атаманюк Я.Д. Про унормування використання деяких термінів у картографії / Й. Р. Гілецький, Я.Д. Атаманюк. // Геодезичні вишукування та землевпорядні дослідження в умовах Правобережного Лісостепу України: матер. Всеукр. наук.- практи. інтер.-конф., Умань, 2019. С.105- 107. 2. Гілецький Й.Р. Географічні задачі та їх розв’язування. / Й. Р. Гілецький – Вид. 3- те, виправл. – Тернопіль: Мандрівець, 2016.— 136 с.
9. Гілецький Й.Р., Тимофійчук Н.М. Районування підпровінцій Зовнішніх і Внутрішніх Східних Карпат в межах України// Actual trends of modern scientific research. Abstracts of the 5th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Munich, Germany. 2021. Pp. 225-232.

Викладач

Й.Р.Гілецький